

кожний, аби тільки було бажання. Це не є перевагою вчених -лінгвістів, письменників або вчителів - мовників, це – не тільки ознака, а й обов'язок кожної культурної людини. Культурними в нас мусять бути всі, незалежно від того, працює людина розумово чи фізично» [1].

Саме тому мовна компетенція – частина професійної компетентності, що допомагає у будь-якій професійній ситуації. Крім того, від формування мовної культури студентів залежить майбутнє нашої держави, адже саме молодому поколінню, новій генерації з високим потенціалом будувати нову країну – вільну, незалежну та національно свідому!

Перелік використаних джерел

1. Антоненко-Давидович Б.Д. Як ми говоримо // Б.Д.Антоненко-Давидович. –К., 1994. – с.254
2. Бутенко Т. О. Дослідження поняття мовної компетенції як педагогічної категорії/ Т. О. Бутенко // Педагогіка вищої та середньої школи. – 2009. – Вип. 25. – С. 99 – 107.
3. Золотухін Г.О., Литвиненко Н.П., Місник Н.В. Фахова мова медика. – К., 2001. – с.5.
4. Сисоєва С. О. Основипедагогічноїтворчості вчителя:Навчальнийпосібник / С. О. Сисоєва. – К. : ІСДОУ, 1994. – с.112
5. Словник української мови: в 11 томах. – том 9,1978.- с.854

ІНТЕРАКТИВНА ЛЕКЦІЯ ЯК СУЧАСНА ФОРМА ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Нагорний В. В., Нагорна Н. О.,
Сінченко Д. М.

Запорізький державний медичний університет

Інформація про авторів

Нагорний Володимир Володимирович, кандидат фармацевтичних наук, доцент, кафедра технології ліків. *Нагорна Наталія Олександрівна*, кандидат фармацевтичних наук, асистент, кафедра фармакогнозії, фармхімії і технології ліків. *Сінченко Дар'я Миколаївна*, кандидат фармацевтичних наук, асистент, кафедра біохімії та лабораторної діагностики.

Анотація Найбільш популярною формою навчання в системі вищої освіти є лекція. Та головним недоліком традиційної лекції є слабкий зворотній зв'язок, тобто відсутність інтерактивності.

У статті окреслені основні функції сучасної лекції. Представлені різноманітні інтерактивні лекції: лекція-бесіда, лекція-дискусія та проблемна лекція. Перевага застосування інтерактивних лекцій у навчальному процесі полягає в тому, що отримані знання та вміння більш глибокі, систематизовані, міцніше запам'ятовуються та підвищують інтерес до предмету.

У системі сучасної освіти однією з популярних форм навчання є лекція, яка створює фундаментальну базу знань студентів з кожної дисципліни, що передбачена навчальним планом та потребує високого рівня майстерності й педагогічної компетентності лектора. Та головним недоліком традиційної лекції є слабкий зворотній зв'язок, тобто відсутність інтерактивності.

Останнім часом в навчально-методичній та педагогічній літературі розкриваються нові інноваційні форми проведення лекцій, що використовують інструменти інтерактивного навчання. Інтерактивна лекція дозволяє поєднати керуючу роль викладача з високою активністю студентів на основі використання сучасних інтерактивних технологій.

Сучасна лекція виконує такі функції:

- » інформативну;
- » мотивувальну (стимулює інтерес до науки, переконує в теоретичній та практичній значущості досліджуваного предмета);
- » організаційно-орієнтаційну (орієнтація в джерелах, літературі, рекомендації з організації самостійної роботи);
- » професійно-виховну;
- » методологічну (формує зразки наукових методів пояснення, аналізу, інтерпретації, прогнозу);
- » оцінювальну і розвивальну (формування умінь, почуттів, відносин, оцінок) [3].

Інтерактивна лекція містить постановку навчальної мети, визначення актуальності теми, що вивчається, виклад навчального матеріалу за окремими питаннями, застосування міжпредметних зв'язків, визначення професійної спрямованості, відповіді на запитання студентів, підведення підсумків і т. ін.

На відміну від традиційної, інтерактивна лекція зводить до мінімуму монолог викладача, а надає перевагу діалогу лектора і студента, під час якого студенти поступово набувають необхідних знань. Інтерактивна лекція має не суто інформаційний характер, а здебільшого проблемний і пошуковий. При цьому змінюється роль викладача: він не тільки викладає матеріал, але створює систему нової інформації і знань студентів шляхом

активізації самостійної роботи студентів. Лектор ставить проблему перед студентами і особисто допомагає їм самостійно працювати в напрямку її розв'язання, консультує в поетапному пошуку рішення.

Особливостями інтерактивної лекції є активізація мислення і поведінки студентів, яка має довготривалий характер протягом всього лекційного часу; самостійність навчання та прийняття рішень студентами; постійна взаємодія викладача і студентів.

Перевагами інтерактивної лекції є можливість опрацювання великого масиву інформації, налагодження оперативного зворотного зв'язку зі студентами, інтенсифікації педагогічної праці, мобілізація мислення, знань та умінь студента, реалізація інтерактивних методів навчання, досягнення високих результатів навчальної діяльності.

Розробка інтерактивної лекції – досить складний і суперечливий процес, під час якого слід продумати не тільки логіку викладення програмного матеріалу та його послідовність, але чітко визначити структуру лекції та відповідність методів і технологій навчання кожному рівню засвоєння знань студента. Враховуючи специфіку інтерактивної лекції, що побудована на активному самостійному здобутті знань студентами, необхідно застосовувати систему комплексної діагностики знань для визначення підсумків заняття [2].

Розглянемо нові форми лекційних занять, при проведенні яких застосовуються діалогові методи. Найбільш поширеною і порівняльно простою формою проведення навчального процесу є *лекція-бесіда* (діалог з аудиторією), що припускає безпосередній контакт з аудиторією. В ході лекції викладач може задавати питання як усім студентам разом, так і кожному окремо. В залежності від характеру питання студенти мають можливість самостійно прийти до висновків і узагальнень, які викладач мав повідомити їм у якості нових знань, привертаючи тим самим увагу до найбільш важливих питань теми і підвищуючи ступінь засвоєння навчального матеріалу.

Позитивним моментом при проведенні такої лекції є те, що вона дозволяє залучити колективні знання і досвід, розширити коло думок сторін, зрозуміти глибину і важливість поставленої проблеми, визначити зміст і темп викладу навчального матеріалу з урахуванням особливості аудиторії.

Завданням викладача при організації такої форми заняття є спонукання студентів до розумо-

вої діяльності, вмінню міркувати і робити висновки.

Відмінною особливістю *лекції-дискусії* є те, що викладач складає перелік питань за темою в залежності від конкретних дидактичних завдань й при викладі навчального матеріалу використовує відповіді студентів на поставлені питання, організовує вільний обмін думками.

У процесі проведення лекції-дискусії студенти можуть більшою мірою підтримувати точку зору викладача в порівнянні з лекцією-бесідою. Даний метод дозволяє активізувати пізнавальну діяльність, управляти колективною думкою групи і використовувати її в цілях переконання, стежити за ефективністю використання студентами отриманих знань в ході дискусії [1].

Проблемна лекція ставить за мету розвинути творчі здібності студента, спрямувати його в напрямку здобуття нових знань через власну ініціативу та активність у навчанні.

Особливістю такої лекції є те, що викладач визначає проблему, яка потребує дослідження та її вирішення на даній лекції. При цьому лектор не тільки ставить проблему, а організовує процес її розв'язання, активізує студентів, залучає їх до обговорення, висловлення думок і прийняття рішення. Читання проблемної лекції орієнтує викладача і студентів на спільну роботу у тандемі лектор – слухач, унаслідок чого останні здійснюють активні дії щодо здобуття знань. Інакше кажучи, студенти набувають знання через дію, активне мислення, спільну працю над розв'язанням поставленої проблеми. Викладач, зі свого боку, спрямовує розумову діяльність студентів у заданому напрямку.

Проблемний виклад лекції змінює роль викладача і перетворює його з традиційного лектора, який бере на себе подання всієї системи знань з обраної теми, на викладача-консультанта, який консультує студентів щодо розв'язання визначеної проблеми.

Можна передбачити блокову структуру проблемної лекції та здійснити її розробку в такій її послідовності:

1. *Проблемний блок* – постановка проблеми. Викладач повинен досить чітко поставити проблему лекції, що слід розв'язати, і обґрунтувати необхідність її розв'язання.

2. *Інформаційний блок* – надання системи інформації. Лектор може надати готову інформацію у вигляді друкованих видань, статистичного матеріалу, законодавчо-нормативних актів та

АКТУАЛЬНІСТЬ ВИВЧЕННЯ БІОІМПЕДАНСОМЕТРІЇ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОЇ МЕДСЕСТРИ

Оксюта В.М.

Рівненський державний базовий медичний
коледж

інше, яку студенти повинні опрацювати для створення необхідних знань з теми.

3. *Блок аналізу і синтезу* – всебічне вивчення проблеми дослідження. На цьому етапі створюється наукове середовище, творчий мікроклімат для деталізованого обговорення окремих питань, вивчення положень і процесів, навіть проведення розрахунків.

4. *Підсумковий блок* – оцінка результатів дослідження. На цьому етапі викладач підводить підсумки проведеного заняття, оцінює роботу студентів щодо розв'язання поставленої проблеми.

Детальний розбір проведеної роботи дозволяє викладачу вибрати найбільш раціональні ідеї та рішення, зробити наголос на сильних сторонах обговорення, позитивних результатах. Для того, щоб студенти зрозуміли головний зміст рішення, викладач повинен дати його узагальнення та обґрунтувати основні положення.

Оцінити активність і результати роботи студентів, визначити наукові думки і підходи – це завдання лектора на завершальному етапі роботи [2].

Сучасна лекція спонукає студентів здійснити перехід від прослуховування навчального матеріалу до активного його засвоєння. Постановка пізнавальних завдань - сприяє формуванню у студентів гнучкого, аналітичного мислення, власних підходів і оцінок, особистісному розвитку.

Впровадження інтерактивних методів навчання в навчальний процес ВНЗ сприятимуть реалізації завдань сучасної освіти та входження в єдиний європейський освітнянський простір.

Перелік використаних джерел

1. Артюхина М.С. Теоретико-методические основы проведения интерактивных лекций / Артюхин О.И. // Педагогические науки . – 2013. – №11, С.304-308.

2. Махінова М.В. Інтерактивний підхід при читанні лекцій. / М.В. Махінова [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.rusnauka.com/31_PRNT_2010/Pedagogica/73210.doc.htm

3. Мухина Т.Г. Активные и интерактивные образовательные технологии (формы проведения занятий) в высшей школе: учебное пособие / Мухина Т.Г. – Н. Новгород: ННГАСУ, 2013. – 97 с.

Інформація про автора Оксюта Валерій Миколайович, кандидат медичних наук, заступник директора з виробничої роботи.

Анотація Обґрунтовано необхідність впровадження у навчальний процес сучасного, простого і, водночас, інформативного методу дослідження стану гідратації тканин – біоімпедансометрії.

Постановка проблеми У практиці роботи сімейної медичної сестри доволі часто доводиться стикатися з вирішенням проблеми пацієнтів, що мають надмірну вагу тіла. Для об'єктивізації даного показника на сьогодні широко використовується визначення показник індексу маси тіла (ІМТ). Проте даний показник не завжди є об'єктивним у випадках консультування пацієнтів з найрізноманітнішими ускладненнями порушеного метаболізму. За приклад можна взяти набрякові синдроми при захворюваннях серцево-судинної, сечовидільної, ендокринної системи, тощо, де ІМТ є недостовірним показником стану маси тіла[1].

Виклад основного матеріалу. Вирішити дану проблему дозволяє сучасний, простий високоінформативний та досить доступний метод дослідження стану гідратації тканин шляхом визначення біоімпедансних показників, що базується на вимірюванні біологічного опору тканин на низьких і високих частотах.

Даний метод набув досить широкого поширення у галузі космічної та спортивної медицини, а також у практиці інтенсивної терапії. Проте даний метод дослідження ще досить мало поширений на первинній ланці медичної допомоги, хоча проблема діагностики причин надмірної маси тіла стає дедалі більш актуальною. За даними ВООЗ щороку кількість населення з вказаними станами не тільки не зменшується, а й набуває загрозливого поширення[2].

Робота з більшістю імпедансометрів потребує незначної додаткової спеціальної підготовки медсестри, достатньо дотримуватись інструктивних рекомендацій виробника, та оволодіти навиком накладання електродів, щоб коректно зняти величини біоімпедансометричних показників.